รายละเอียดมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษา (มคอ.๓)

วิชา ธรรมนิเทศ

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา วิทยาลัยสงฆ์ศรีสะเกษ คณะสังคมศาสตร์ สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

หมวดที่ ๑ข้อมูลโดยทั่วไป

๑.รหัสและชื่อรายวิชา ๐๐๐๒๖๒ ธรรมนิเทศ (Dhamma Communication)
๒.จำนวนหน่วยกิต ๒ หน่วยกิต (๒-๐-๔)
๓.หลักสูตรและประเภทของรายวิชา พุทธศาสตรบัณฑิต วิชาแกนพระพุทธศาสนา
๔.อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน พระสุริยนต์ ทสฺสนีโย
๕.ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน ภาคการศึกษาที่ ๒ /๒๕๕๙ ชั้นปีที่ ๒
๖.รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี) -ไม่มี-
๗.รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี) -ไม่มี-
๘.สถานที่เรียน วิทยาลัยสงฆ์ศรีสะเกษ
๙.วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด ๑๕ ตุลาคม ตุลาคม ๒๕๕๙

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชา นิสิตมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ศิลปะการเขียนบทความ การพูดในที่ชุมชน การพัฒนาบุคลิกภาพเกี่ยวกับการพูด การเทศนา การแสดงปาฐกถาธรรม การอภิปราย และการใช้สื่อประกอบการบรรยาย
๒. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา เพื่อพัฒนาและปรับปรุงเนื้อหาของรายวิชาให้ชัดเจนและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของรายวิชา สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้นิสิตมีความรู้ความเข้าใจหลักการและวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ศิลปะการเขียนบทความ การพูดในที่ชุมชน การพัฒนาบุคลิกภาพเกี่ยวกับการพูด การเทศนา การแสดงปาฐกถาธรรม การอภิปราย และการใช้สื่อประกอบการบรรยาย และเพื่อพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามมาตรฐาน สกอ.

หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

๑. คำอธิบายรายวิชา ศึกษาหลักการและวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ศิลปะการเขียนบทความ การพูดในที่ชุมชน การพัฒนาบุคลิกภาพเกี่ยวกับการพูด การเทศนา การแสดงปาฐกถาธรรม การอภิปราย และการใช้สื่อประกอบการบรรยาย
๒. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	**สอนเสริม**	**การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน**	**การศึกษาด้วยตนเอง**
บรรยาย ๓๐ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา	สอนเสริมตามความต้องการของนิสิตเฉพาะราย	ไม่มีการฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม	การศึกษาด้วยตนเอง ๔ชั่วโมงต่อสัปดาห์

การจัดการเชิงพุทธ ศรีสะเกษ

๓. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นิสิตเป็นรายบุคคล
-อาจารย์ประจำรายวิชา ประกาศเวลาให้คำปรึกษาผ่านเว็บไซต์คณะ หรือ ส่วนงาน
-อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือ รายกลุ่มตามความต้องการ ๑ชั่วโมงต่อสัปดาห์
(เฉพาะรายที่ต้องการ)

หมวดที่ ๔ การพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิต

๑. การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

๑.๑. คุณธรรม จริยธรรม

๑.๑.๑ ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

๑) มีศีลธรรม จริยธรรม คุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต

๑.๒.๑ กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

๑) มีการสอดแทรกเรื่องคุณธรรม จริยธรรมในการเรียนการสอน

๒) การเป็นต้นแบบที่ดีของผู้สอน

๓) เรียนรู้จากกรณีตัวอย่างประเด็นปัญหาทางด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้ผู้เรียนฝึกการแก้ปัญหา

๔) การเรียนรู้จากสถานการณ์จริง การจัดกิจกรรมในชั้นเรียนหรือนอกชั้นเรียน

๑.๒.๒ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

๑) ประเมินโดยผู้สอนและเพื่อน สังเกตพฤติกรรมผู้เรียน

๒) ประเมินจากผลงาน และความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย

๓) ประเมินคุณธรรม จริยธรรมของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาโดยหน่วยงานผู้ใช้บัณฑิต

๑.๒ ความรู้

๑.๒.๑ ผลการเรียนรู้ด้านความรู้

๒) ใช้ความรู้มาอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีเหตุผล

๑.๒.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้

จัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งการบรรยาย อภิปราย สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ค้นคว้า วิเคราะห์ ฝึกปฏิบัติ ทำกรณีศึกษา ศึกษาดูงาน เรียนรู้ชุมชน สถานที่จริง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ หลักการ ทฤษฎี และการประยุกต์ใช้ทางปฏิบัติในสภาพแวดล้อมที่เป็นจริง ทั้งนี้ เป็นไปตามลักษณะของแต่ละรายวิชา

๑.๒.๓ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้

ประเมินจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการปฏิบัติของผู้เรียนด้านต่างๆ คือ

๑) การทดสอบย่อย

๒) การสอบกลางภาค และปลายภาคเรียน

๓) ประเมินจากรายงาน หรืองานที่มอบหมาย

๔) ประเมินจากการนำเสนอผลงาน

๑.๓ ทักษะทางปัญญา

๑.๓.๑ ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

๑) สามารถสืบค้นข้อมูล วิเคราะห์ ทำความเข้าใจ และนำไปประยุกต์ใช้ได้

๑.๓.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

๑) เรียนรู้กรณีศึกษาและร่วมกันอภิปรายกลุ่ม

การจัดการเรียนการสอน ศรีสะเกษ

๒) รายวิชาปฏิบัติ ผู้เรียนต้องฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้

๓) มีการศึกษาค้นคว้าในรูปรายงาน โครงงาน และนำเสนอ

๔) ศึกษาดูงาน เรียนรู้จากสภาพจริงเพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรง

๑.๓.๓ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

ประเมินจากผลงานและการปฏิบัติของผู้เรียน ที่เกิดจากการใช้กระบวนเรียนรู้อย่างเป็นเหตุเป็นผล ศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจารณ์ และนำเสนออย่างเป็นระบบ เช่น รายงานกรณีศึกษา การปฏิบัติงานและผลงานของผู้เรียนทั้งงานเดี่ยวและงานกลุ่ม พฤติกรรมการเรียนรู้ ในชั้นเรียน การวัดประเมินผลจากข้อสอบที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนตอบโดยการคิดวิเคราะห์ ด้วยการ นำความรู้ทางหลักการทฤษฎีไปปรับประยุกต์เพื่อแก้ปัญหาอย่างเหมาะสมมีเหตุผล

๑.๔ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

๑.๔.๑ ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

๑) มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

๓) มีมนุษยสัมพันธ์ รู้จักจัดการอารมณ์ และยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล

๑.๔.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

๑) มีการมอบหมายงานให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่มเพื่อเรียนรู้ความรับผิดชอบและการเป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่ม

๒) กลยุทธ์การสอนที่เน้นการสร้างความสัมพันธ์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ระหว่างผู้เรียน กับผู้เรียนและผู้เรียนกับผู้สอน

๓) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ การจัดการอารมณ์ การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคลอื่น

๑.๔.๓ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

๑) ประเมินจากพฤติกรรมและการแสดงออกของผู้เรียน ระหว่างการเรียนการสอนและการทำงานร่วมกับเพื่อน

๒) ประเมินจากผลงานของผู้เรียนที่นำเสนอตามที่ได้รับมอบหมาย

๑.๕ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๑.๕.๑ ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๑) มีทักษะในการใช้ภาษาไทย เพื่อการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม

๑.๕.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๑)

จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการสื่อสารระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนและบุคคลอื่นในสถานการณ์ที่หลากหลาย

๒)

จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเลือกและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่หลากหลายรูปแบบ

การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ศิลปะเกษ

๓) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลและการสื่อสารข้อมูลได้อย่างเหมาะสม

๑.๕.๓ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๑) ประเมินจากความสามารถในการนำเสนอต่อชั้นเรียนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศหรือคณิตศาสตร์

๒) ประเมินจากความสามารถในการสื่อสาร การอธิบาย การอภิปรายกรณีศึกษาต่างๆ

๓ประเมินจากผลงานตามกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้สอนมอบหมาย (

หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล

๑.แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
๑	๑. ทดสอบก่อนเข้าบทเรียน ๒. แนะนำแผนการสอน ๒.๑ คำอธิบายรายวิชา ๒.๒ วัตถุประสงค์รายวิชา ๒.๓ กิจกรรมการเรียนการสอน ๒.๔ วิธีการประเมินผล ๒.๕ งานมอบหมาย ๒.๖ จิตพิสัย	๒	การอธิบาย การยกตัวอย่างประกอบ Power Point Projector	พระสุริยนต์ ทสฺสนีโย
๒	ความหมายของธรรมนิเทศและการประชาสัมพันธ์	๒	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ ใบงาน การสาธิต Power Point Projector	พระสุริยนต์ทสฺ
๓-๔	หลักการและวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนา -การเผยแผ่ที่ดีต้องหลัก ๔ ส. ๑.สันทัสสนา ๒.สมาทปนา ๓.สมุตเตชนา ๔.สัมปหังสนา	๔	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ ใบงาน การสาธิต Power Point Projector	พระสุริยนต์ทสฺ
๕-๖	การเขียนบทความ -บทความทางพระพุทธศาสนา -บทความทางวิชาการ -บทความการเผยแผ่พระพุทธศาสนา	๔	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ ใบงาน การสาธิต Power Point Projector	พระสุริยนต์ทสฺ

การจัดการเชิงพุทธ ศรีสยาม

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
๗-๘	การพูดในที่ชุมนุมชน -การเตรียมตัวให้พร้อม -การซักซ้อมให้ดี -มีการทบทวน	๔	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ ใบงาน การสาธิต Power Point Projector	พระสุริยนต์ทสฺ
๙	**สอบระหว่างภาค**	๒		พระสุริยนต์ทสฺ
๑๐	การพัฒนาบุคลิกภาพ -การเตรียมตัวให้พร้อม -การซักซ้อมที่ดี	๒	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ ใบงาน การสาธิต Power Point Projector	พระสุริยนต์ทสฺ
๑๑-๑๒	การเทศนาและการปาฐกถา -ภาษากับการเทศน์ -สมณโวหาร -ยุทธศาสตร์การเผยแผ่เชิงรุก	๔	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ ใบงาน การสาธิต Power Point Projector	พระสุริยนต์ทสฺ
๑๓	การอภิปรายและการเสวนา	๒	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ ใบงาน การสาธิต Power Point Projector	พระสุริยนต์ทสฺ
๑๔	การใช้สื่อประกอบการสอน -สื่อสิ่งพิมพ์ -อุปกรณ์โปรเจคเตอร์ -มัลติมีเดีย	๒	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ ใบงาน การสาธิต Power Point Projector	พระสุริยนต์ทสฺ
๑๕	**สอบปลายภาค**	๒		

๒. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ที่	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล

การจัดการเชิงพุทธ ศรีสะเกษ

๑	สอบระหว่างภาค สอบปลายภาค	๙ ๑๕	๒๐% ๕๐%
๒	การค้นคว้าและการนำเสนอรายงาน การทำใบงาน การสาธิตประกอบการสอน การส่งงานตามที่มอบหมาย	ตลอดภาคการศึกษา	๒๐%
๓	การเข้าชั้นเรียน การมีส่วนร่วม	ตลอดภาคการศึกษา	๑๐%

หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

๑.เอกสารและตำราหลัก

เดลคาร์เนกี เขียน. แปลโดย อาษา ขอจิตต์เมตต์. **การพูดในที่ชุมนุม**. พิมพ์ครั้งที่ ๑๐. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ขอจิตต์เมตต์, ๒๕๒๙.

พระครูปลัดสุวัฒนจริยคุณ (ประสิทธิ์ พุรหฺมรังสี). **วิชาการเทศนา**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๔๖.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต). **พุทธวิธีในการสอน**.กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๗.

๒.เอกสารและข้อมูลสำคัญ

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต). **เทคนิคการสอนของพระพุทธเจ้า**. กรุงเทพมหานคร: มลนิธิพุทธธรรม, ๒๕๓๒.

๓.เอกสารและข้อมูลแนะนำ

เดลคาร์เนกี เขียน. แปลโดย อาษา ขอจิตต์เมตต์. **วิธีชนะมิตรและจูงใจคน**. พิมพ์ครั้งที่ ๑๕. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ขอจิตต์เมตต์,๒๕๒๕.

ทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์. **ศิลปะการพูดต่อที่ชุมนุมน**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อักษรไทย,๒๕๑๖.

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

๑. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนิสิต

การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ที่จัดทำโดยนิสิต ได้จัดกิจกรรมในการนำแนวคิดและความเห็นจากนิสิตได้ดังนี้

- แบบประเมินผู้สอน และแบบประเมินรายวิชา
- ใบงานประเมินประสิทธิผลวัตถุประสงค์รายวิชา
- การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียน
- การสังเกตการณ์จากพฤติกรรมของผู้เรียน
- ขอเสนอแนะผ่านเว็บบอร์ด ที่อาจารย์ผู้สอนได้จัดทำเป็นช่องทางการสื่อสารกับนิสิต

๒. กลยุทธ์การประเมินการสอน

ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอน ได้มีกลยุทธ์ ดังนี้

- แบบสอบถามประเมินผลสัมฤทธิ์การสอนโดยนิสิต
- การสังเกตการสอนจากผู้ร่วมทีมการสอน
- ผลการสอบ
- การทวนสอบผลประเมินการเรียนรู้

การจัดการความรู้ทางพุทธ ศรีสะเกษ

๓. การปรับปรุงการสอน

หลังจากผลการประเมินการสอนในข้อ ๒ได้นำผลการประเมินไปปรับปรุงการสอน ดังนี้

-แจ้งผลการประเมินการสอนโดยนิสิตให้ผู้สอนทราบเพื่อนำไปปรับปรุงการสอน

- สัมมนาการจัดการเรียนการสอน
- การวิจัยในและนอกชั้นเรียน

๔. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิตในรายวิชา

ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในวิชา ได้จากใบงาน แบบฝึกหัด การสอบถามนิสิต การตรวจงานมอบหมายของนิสิต และพิจารณาจากผลการทดสอบย่อย และหลังการออกผลการเรียนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์โดยรวมในวิชาได้ดังนี้

- การทวนสอบการให้คะแนนจากการสุ่มตรวจผลงานของนิสิตโดยอาจารย์อื่น หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำหลักสูตร
- มีการตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนิสิต โดยตรวจสอบข้อสอบ ใบงาน รายงาน วิธีการให้คะแนนสอบ และการให้คะแนนพฤติกรรม

๕. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

จากผลการประเมิน และทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา ได้มีการวางแผนการปรับปรุงการสอนและรายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น ดังนี้

- ปรับปรุงรายวิชาทุก ๓ปี หรือตามข้อเสนอแนะและผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ตามข้อ ๔
- เปลี่ยนหรือสลับอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้นิสิตมีมุมมองในเรื่องการประยุกต์ความรู้นี้กับปัญหาที่มาจากงานวิจัยของอาจารย์

-จัดประชุมเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนและระดมสมองพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ลงชื่อ.....
(พระสุริยนต์ ทสฺสนีโย)
อาจารย์ประจำวิชา
...../...../.....

ลงชื่อ.....
(พระครูโกศลศาสนวงศ์)
อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ
...../...../.....

.....
(พระราชธรรมสารสุธี ป.ธ๙ ดร.)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์ศรีสะเกษ
...../...../.....

การจัดการเชิงพุทธ ศรีสะเกษ